

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro přípravnou třídu – verze od 1.9.2022

Základní škola Cheb,
Kostelní náměstí 14,
příspěvková organizace

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: „**ŠVP podle RVP PV pro přípravnou třídu**“

Adresa školy: Kostelní náměstí 14, 350 02 Cheb

Ředitel školy: Mgr. Libuše Hladká

Zástupce ředitele: Mgr. Radka Rynešová

Kontakty: 354 422 095

www.zs-cheb.cz

Zřizovatel školy: Město Cheb nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14 350 02 Cheb

IČO: 70987238

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2013

Aktualizováno k: 1. 9. 2022

podpis ředitelky školy: _____

Obsah:

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

CHARAKTERISTIKA PT

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Životospráva

Psychosociální podmínky

Denní režim

Řízení PT

Personální a pedagogické zajištění

Spolupráce se ZZ dětí

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do PT

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Cíle vzdělávacího programu

Metody a formy vzdělávání

Metody a formy práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Výchovně vzdělávací okruhy

Klíčové kompetence

VZDĚLÁVACÍ OBSAH – INTEGROVANÉ BLOKY

Já, moje rodina, kamarádi, spolužáci

Já a moje zdraví

Já a příroda

Já a svět kolem nás

EVALUAČNÍ SYSTÉM A HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Oblasti komplexního hodnocení práce v PT

Obsah dílčího hodnocení pedagoga

CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT. Koncepce předškolního vzdělávání je orientována k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu se snáze a spolehlivěji uplatnit ve společnosti.

Vzdělávací obsah realizovaný v PT je součástí Školního vzdělávacího programu „Otevřená škola“ (ŠVP naší školy) a vymezuje, co bude obsahem vzdělávání PT. Daný obsah má podobu vzdělávacího programu určeného na období jednoho roku, je stanoven a zpracován dle RVP PV a podle pravidel pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací cíle jsou modifikovány dle specifických vzdělávacích potřeb dětí zařazovaných do PT. Výběr učiva pro PT provádí pedagog tak, aby odpovídal specifickým potřebám a možnostem dětí vzdělávaných v této třídě a je realizovatelný v podmínkách naší školy. Vzdělávání v PT se maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a dbá na to, aby byla všechna tato specifika v plné míře respektována. Nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje.

Vzdělávací působení učitele PT vychází z pedagogické diagnostiky, z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace. Dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích atd.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné.

Výběr učiva pedagog v ŠVP zdůvodňuje, jasně a konkrétně stanovuje vzdělávací cíle, vymezuje obsah a popisuje, za jakých podmínek, jakými formami a metodami bude vzdělávání probíhat.

Přípravná třída je zřízena při ZŠ Cheb, Kostelní nám.14, od 2. 9. 2013 a to pro děti, které mají poslední rok před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Škola má svoji samostatnou třídu, která je přizpůsobena počtu žáků. Děti navštěvující přípravnou třídu mohou být přijaty do školní družiny pouze s doporučením ŠPZ.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Učebna je vybavena moderním nábytkem a pomůckami pro předškolní výchovu. Třída má část pracovní se stolkami a židlemi s nastavitelnou výškou a část herní a relaxační, kde mají děti k dispozici dostatek hraček, které odpovídají počtu dětí a jejich věku. Kromě kmenové třídy mohou děti využívat dvě tělocvičny, interaktivní učebnu a další odborné učebny. K výuce mimo budovu školy mohou žáci používat školní hřiště a školní zahradu s herními prvky, které jsou zde umístěny a umožňují dětem rozmanité pohybové aktivity.

Toalety a umývárny jsou na stejné chodbě kousek od třídy, zvláště pro dívky a chlapce. V suterénu školy mají děti svou šatnu.

Životospráva

Životospráva je v PT důsledně dodržována a jsou brány ohledy na somatický, psychosociální i zdravotní vývoj dítěte. Stravování dětí je zajištěno z domova, děti si donášejí vlastní svačinu. Je dodržován pitný režim dětí.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je ale natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobení činností aktuální situaci.

Lékárnička je umístěna ve sborovně školy a je pravidelně doplňována. Pro vycházky se používá přenosná lékárnička. Telefonní čísla, která slouží k informování rodičů v případě úrazu a dalších nepředvídatelných událostí mají učitelé na zápisních lístcích. Rodiče tak mohou být okamžitě informováni o zdravotním stavu dítěte. Vyučující poskytne žákovi ošetření a zapíše úraz do knihy úrazů. Na začátku školního roku jsou děti poučené o bezpečnosti jak ve třídách, tak na zahradě, na vycházkách a dalších školních akcích.

Děti mohou navštěvovat školní družinu za stejných podmínek jako žáci základní školy. Zde je zajištěn klidový režim po obědě, odpočinkové činnosti, herní aktivity i pobyt venku.

Psychosociální podmínky

Pro bezproblémový chod PT je nezbytné, aby se děti i jejich zákonní zástupci cítili v prostředí přípravné třídy dobře, jistě a bezpečně. Všem dětem dáváme možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situace. Každému nově příchozímu dítěti je poskytnut dostatečně dlouhý čas, aby se bez problémů a stresu adaptovalo na nový kolektiv dětí, učitelku a asistentku pedagoga.

Učitelka i asistentka pedagoga respektují potřeby dětí (lidské, vývojové i individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány, či stresovány spěchem a nepřiměřenými nároky. Řízené činnosti jsou prokládány relaxačními chvilkami, odpočinkem, hrou, apod. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.

Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, ve kterém jsou zpravidla rády. Děti jsou vedeny k přímé komunikaci s pedagogem, jeho přístup k dětem je podporující, sympatizující, vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá mentální úrovni předškolního dítěte, pedagog počítá s aktivní spoluúčastí dětí na činnostech, vede děti k samostatnému rozhodování. Učitelka se vyvaruje negativním slovním hodnocením, podporuje děti v samostatné práci a oceňuje konkrétní výkony. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k vzájemné solidaritě a pomoci. Přiměřeně věku dětí, avšak důsledně, se snaží dospělí vést děti k povinnostem, učit děti zdravému asertivnímu chování, k dodržování stanovených pravidel a k odpovědnosti za své chování. Učitelka i asistentka cíleně podporují a budují dobré vztahy mezi dětmi ve třídě a nenásilnou formou vedou prevenci proti šikaně.

Denní režim:

Základní strukturu dne tvoří rámcový denní program.

7:45 – 8:00 scházení dětí, hry a činnosti podle volby dětí

8:00 – 8:30 komunitní kruh – přivítání se navzájem, seznámení se s činností daného dne, ranní rozcvička /pobyt v tělocvičně, herna, hudebna apod./

8:30 – 9:30 řízená činnost, didaktické činnosti frontálního charakteru /dle ind. možností žáků/, prokládání relaxačními chvilkami/cvičením/hrou

9:30 – 10:00 hygiena, svačina

10:00 – 10:15 relaxace, hry

10:15 – 10:30 hygiena, relaxace, hry

10:30 – 11:00 řízené didaktické činnosti – individuální práce učitelky s dětmi – didaktické činnosti dle IP dětí + hry

11:00 – 11:30 řízené činnosti s prokládáním motivačních a zdravotních cvičení, relaxačními chvilkami a hrou – pobyt venku – vycházky, dětská hřiště, aktivity pohybově zdravotního charakteru

11:30 – 11:40 hodnocení, společné rozloučení

11:40 odchod dětí domů, případně přechod do ŠD

Denní program je orientační a dostatečně pružný, jednotlivé činnosti, jejich trvání a pořadí mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu a zájmu dětí, počasí a k doplňkovým aktivitám.

Děti z přípravné třídy se zúčastňují školních akcí, které jsou určeny pro žáky prvního stupně. Se staršími dětmi se mohou setkávat i při výuce, a tak si nenásilnou formou zvykat na školní prostředí.

Řízení přípravné třídy

Povinnosti, pravomoci a úkoly učitelky v přípravné třídě jsou jasně vymezeny. Plánování pedagogické práce je funkční a opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu přípravné třídy a z jejich výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. V rámci poskytování kvalitní péče je důležitá spolupráce s odborníky ŠPZ.

Personální a pedagogické zajištění

Chod PT zajišťují třídní učitelka, která vystudovala obor speciální pedagogika a asistentka pedagoga, která splňuje odbornou kvalifikaci dle § 20 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Obě se stále sebevzdělávají, navštěvují školení, semináře a kurzy, které mohou aktuálně využívat při práci s dětmi v PT.

Učitelka PT vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
  - děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
  - se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Spolupráce se zákonnými zástupci (ZZ) dětí

Ve vztazích mezi pedagogy a ZZ dětí panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. ZZ komunikují s učitelkou během příchodu dětí do školy, při jejich přebírání, navštěvují školu v době třídních schůzek a konzultačních hodin, jestliže mají zájem vidět práci v PT, vědí, že mohou přijít kdykoliv po dohodě s třídní učitelkou. Rodiče jsou dále o činnosti školy informováni prostřednictvím internetových stránek školy.

Učitelka i asistentka chrání soukromí rodin dětí, zachovávají diskrétnost, jednají ohleduplně a taktně.

Ve vztahu k rodičům učitelka PT:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.)

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona). Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje základní škola a podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů (§ 16 odst. 3. školského zákona).

Podpůrná opatření prvního stupně realizuje škola na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (§ 16 odst. 2 školského zákona).

Jelikož je PT zřízena pro děti s odkladem školní docházky, je samozřejmostí, že úzce spolupracujeme s PPP, s SPC, odbornými lékaři a OSPOD. Každé dítě má vypracovanou školským poradenským zařízením vstupní zprávu, na základě, které je do přípravné třídy přijímáno a která nám také poskytne základní informace o osobní anamnéze dítěte, včetně speciálních vzdělávacích potřeb. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Dětem přípravné třídy s nedostatečnou znalostí českého jazyka je škola připravena poskytnout jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Individualizace vzdělávání u dětí s odlišným mateřským jazykem bude realizována v maximální možné míře ve vzdělávací oblasti Jazyková výchova. Jsou-li v přípravné třídě zařazeni alespoň 4 cizinci, zřídí ředitel školy skupinu, popř. skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou či více bloků v průběhu týdne. Ředitel školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž i jiné žáky, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na ujmu kvality jazykové přípravy. Podpůrným materiálem pro vzdělávání žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka je *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Přípravná třída byla zřízena na základě § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), se souhlasem Odboru školství Krajského úřadu Karlovarského kraje. Do přípravné třídy jsou zařazovány děti s odkladem povinné školní docházky a děti předškolního věku na základě vyšetření školského poradenského zařízení. Podle § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona ve znění pozdějších předpisů je možné přípravnou třídu otevřít, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. V případě nižšího počtu dětí je nutné povolení výjimky udělené dle § 23 odst. 2 školského zákona zřizovatelem školy. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je 15. O zařazování žáků do PT rozhoduje ředitelka školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení (speciálně pedagogické centrum, pedagogicko-psychologická poradna). Cílem PT je systematicky děti připravovat k bezproblémovému zařazení do vzdělávacího procesu, adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v 1. ročníku základní školy.

Děti jsou v naší PT hodnoceny průběžně – měsíčním vyhodnocováním hodnotících archů (dětská razítka místo známkování), výstupním osvědčením (obdoba vysvědčení).

Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do PT

Do PT jsou zařazovány děti, kterým byl udělen odklad školní docházky z důvodu sociální a komunikační nezralosti, výjimečně děti pětileté, u kterých je předpoklad, že zařazení do PT vyrovná jejich vývoj. Do třídy děti přicházejí na žádost ZZ, doporučení speciálně pedagogického centra, případně pedagogicko – psychologické poradny, se souhlasem ředitelky školy.

Přijímací řízení podléhá správnímu řádu a řídí se metodickými pokyny a směrnicemi při přijímání žáků do ZŠ – přípravných tříd. O zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitelka školy.

V případě zájmu převyšujícího kapacitu PT, rozhodují o přijetí tato kritéria:

- Trvalý pobyt dítěte v obci
- Věk dítěte
- Odklad povinné školní docházky – vstupní zpráva z PPP/SPC (přednost před dětmi pětiletými)

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Cílem ŠVP pro přípravnou třídu je rozvíjet u žáků klíčové kompetence dané vzdělávacím programem. U dětí se rozvíjí kulturně sociální a hygienické návyky, schopnost komunikace a sociální vztahy. Děti jsou podněcovány k tvořivému myšlení a učí se plnit úkoly zadané učitelkou. Jsou vybírány takové metody a formy práce, které odpovídají věku, potřebám, zkušenostem a zájmům dětí a maximálně se přizpůsobují vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním i emocionálním potřebám dětí. Děti jsou stimulovány k tomu, aby se co nejlépe adaptovaly na základní školu a v rámci svých možností zvládly další vzdělávání.

Vzdělávání dětí v přípravné třídě vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Při vzdělávání dětí se SVP spolupracuje třídní učitelka s dalšími odborníky a využívá služby školských poradenských zařízení. Dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními zpracovává třídní učitelka IVP po konzultaci s pracovníkem ŠPP na základě doporučení ŠPZ.

Cíle vzdělávacího programu:

- Poskytujeme informace o cílech programu prostřednictvím písemných materiálů a dní otevřených dveří.
- Organizujeme setkání s rodiči dětí, při nichž rodiče a učitel společně diskutují a vzájemně se informují o pokrocích dítěte, jeho úspěších i případných problémech.
- Zpracováváme písemné zprávy o pokrocích dítěte.
- Informujeme rodiče dětí o dění ve třídě/škole

Vzdělávací cíle

Vzdělávacím cílem přípravné třídy obecně je systematicky dítě připravovat k začlenění do vzdělávacího procesu. Adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v prvním ročníku základní školy.

-

Rámcové cíle

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojení hodnot
- získání osobnostních postojů

Záměrem vzdělávání v PT je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby bylo na konci předškolního období relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a zároveň i ty, které jej v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

Tyto rámcové cíle vyjadřují základní orientaci vzdělávání v PT. Pokud jsou tyto cíle naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí. Pedagog postupuje s plným vědomím, že tyto cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné.

Dílčí cíle

Vzdělávací obsah je rozčleněn do čtyř integrovaných bloků, které pedagog naplňuje obsahem podle potřeb dětí a aktuální situace ve třídě. Jednotlivé integrované bloky mají časovou dotaci přibližně dva až tři měsíce dle uvážení pedagoga a potřeb dětí. Bloky jsou zaměřeny na konkrétní témata a jsou u nich stanoveny určité dílčí vzdělávací cíle. Témata integrovaných bloků kopírují dění v přírodě i ve společnosti během roku, tak, aby na sebe bloky nenásilně navazovaly a propojovaly každodenní život dítěte, rodinné a společenské rituály. Většina vzdělávací nabídky stanovená v RVP prolíná všemi bloky a průběžně rozvíjí dítě ve všech pěti oblastech tj. biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální tak, aby bylo možné v maximální míře (s ohledem na individuální možnosti a schopnosti dítěte) naplnit očekávané výstupy RVP.

Tyto oblasti se nazývají:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a společnost
- Dítě a jeho psychika

- Dítě a svět
- Dítě a ten druhý

Při realizaci vzdělávání v integrovaných blocích jsou průběžně rozvíjeny všechny následující kompetence:

- kompetence k učení (KU)
- kompetence k řešení problémů (KRP)
- kompetence komunikativní (KK)
- kompetence sociální a personální (KSP)
- kompetence činnostní a občanské (KCO)

Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány.

Metody a formy práce jsou v PT zaměřeny na prožitkové učení, integrované učení hrou a činnostmi. Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, experiment, práce s výtvarnými i netradičními materiály, individuální a skupinové práce. Níže uvedené činnosti dětí i metody a formy práce učitelů svou povahou vytvářejí základy či podněty pro utváření klíčových kompetencí dětí. V závorce jsou uvedeny jen ty, které u dané činnosti či strategií převažují.

Dítě :

- zabývá se cvičeními na rozvoj hrubé motoriky (hry a písničky s pohybem) a postupně se propracuje k jemné motorice - pomocí pracovních listů (KK)
- vylepšuje si koordinaci oko – ruka (KU, KRP)
- vytváří si základní dovednosti pro základy psaní (KK)
- objevuje, že obrázky nesou stejný význam jako slova (KRP)
- ukládá si pracovní listy do portfolia (KU)
- učí se využívat svůj hlas k projevu své nálady (KSP)
- pracuje na základních matematických dovednostech, jako je pozorování geometrických tvarů, řazení, rozlišování rozdílů a podobně (KRP)
- učí se pojmenovat barvy ve svém přirozeném prostředí (KU)
- pracuje s různými materiály a nástroji (KCO)

Učitel :

- činnosti přizpůsobuje kognitivnímu a fyzickému vývoji dětí; v hodinách využívá různá cvičení pro děti v různých vývojových stádiích (KU)
- střídá pohybová cvičení s prací u stolku (KRP)
- motivuje děti líbivými aktivitami (KU)
- používá maňáška k oživení situací a jako svého pomocníka (KSP)
- představuje dětem jazyk v příbězích, písničkách, rýmovačkách, dramatizaci (KU, KRP, KK, KSP, KCO)
- používá karty s obrázky k prezentaci i opakování učiva (KK)
- zapojuje děti do práce pomocí aktivit, které posilují dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky a v oblasti koordinace ruka – oko (KU, KRP)
- využívá zvukových nahrávek písniček, říkanek a příběhů učebnice k prezentaci správné výslovnosti (KK)
- využívá hraní, dramatizace, kreslení, stříhání, nalepování a vybarvování k upevňování slovní zásoby (KU, KSP)
- odměňuje děti za jejich výkon a posiluje tak jejich sebevědomí (KSP)
- pomocí vhodných cvičení posiluje dovednosti prostorové, osobnostní, sociální a emoční (KSP)
- opakuje učivo a používá často již probrané okruhy (KU)
- vytváří situace, kdy budou děti chtít komunikovat (KK)
- využívá názorných pomůcek pro výuku jednotlivých témat (KU)
- poskytuje dětem zázemí rutiny, čímž je učí návykům, aby se cítily bezpečně (KRP)
- používá cvičení a činnosti s celou třídou nebo ve dvojicích či skupinách a dává tak prostor pro rozvoj sociálních dovedností v různých vzájemných vztazích (KSP)

- nabízí činnosti, které jsou pro děti náročné, ale poskytnou jim seberealizaci a pocit individuálního či skupinového úspěchu (KRP)
- povzbuzuje děti k účasti na aktivitách vhodnými, motivačními způsoby (KRP, KCO)
- povzbuzuje děti ke zpěvu (KK)
- využívá hudbu, písničky a říkanky k učení se každodenním činnostem (KU)
- na základě svých záznamů o pokroku dětí podporuje jejich individuální učení, i když neklade důraz na výsledek ale na motivaci dětí (KU, KRP)
- poskytuje stimulující učební prostředí pro všechny děti s ohledem na jejich schopnosti a potřeby (KSP)
- opakuje učivo předané v příběhu za pomoci her a cvičení (KU)
- využívá signálů nebo symbolů ke změně činnosti (KCO)

Metody a formy práce

Metody a formy práce jsou důležitým předpokladem k vytváření a průběhu vzdělávacího procesu. Vzdělávání předškolních dětí přizpůsobujeme jejich fyziologickému vývoji, sociálním a emociálním potřebám. Zvolené a v praxi realizované metody a formy práce jsou prvním a nejdůležitějším předpokladem ke zdárnému průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Vzdělávání v PT je důsledně vázáno k individuálně různým možnostem a potřebám jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických. Takovéto pojetí vzdělávání umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady. Vhodné jsou prožitkové a kooperativní metody, založené na prožitcích dětí, podporující zvědavost a potřebu objevovat nové. Využíváme situačního a spontánního sociálního učení. Ve vzdělávání v PT jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Specifickou formou je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná a je v ní zastoupeno spontánní i cílené učení. Třídní učitelka PT musí znát každé dítě a podle toho volit tempo a konkrétní požadavky na dítě. Pracuje tak, aby dokázala žáky zaujmout, vyvolávala v nich zvědavost, a hlavně chuť se něčemu naučit.

PT je obdobím, na které se musí dětem ponechat dostatek času a prostoru, aby se mohly seznámit s novou situací, zvyknout si na nové změny, požadavky a poznávat školní řád. Smyslem práce není jen rozvoj myšlení, řeči, paměti, pozornosti, ale získávat základní hygienické a společenské návyky. Formou didaktických a námětových her děti pochopí daný úkol a snáze jej zvládají. Důležité je hovořit s dětmi o věcech každodenního života, trénovat si formou dramatických her běžné životní situace. K plnění úkolů využíváme všech netradičních metod a forem práce, neustále děti motivujeme a vzbuzujeme u nich zájem o danou činnost. Jednou z forem práce v přípravné třídě je i vycházka.

Délku vyučovací jednotky si učitelka přípravné třídy stanoví podle stavu pozornosti, či únavy dětí, na konci přípravné třídy by se měly děti dokázat soustředit na danou činnost asi 20 minut.

Využíváme všech osvědčených forem a metod práce a vzdělávací činnosti realizujeme zejména čtyřmi základními učebními postupy – zrakovým, sluchovým, pohybovým a citově prožitkovým. Pro umocnění efektu učení je samozřejmostí také využívání kladných výchovných metod, jako jsou povzbuzení a pochvala.

Bereme zřetel na individualitu každého jednotlivého dítěte, na jeho vývojové i osobnostní zvláštnosti. Kromě využívání klasických výchovných prostředků, jako jsou hra, učení, práce, neopomíjíme při svém výchovném působení ani dětmi tolik milované oslavy a slavnosti. Ať už se bude jednat o oslavy všeobecně zakořeněné v naší společnosti – jako Vánoce, Velikonoce, Den matek apod., tak realizujeme také oslavy připomenutí svátku, narozenin či významné události v rodině.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

PT se započítává do povinné předškolní docházky, děti se neklasifikují. Na konci školního roku se jen stručně slovně hodnotí. Obsahová náplň pracovního programu PT je velmi podobná obsahu práce v MŠ, počítá také se všemi výchovně vzdělávacími kompetencemi zmíněnými v RVP PV.

Vzdělávací obsah PT je rozpracován do několika celků – okruhů učiva. Tyto okruhy jsou však pouze orientační, třídní učitelka si dle možností školy a úrovně svěřených dětí vypracovává výchovně-vzdělávací plán podle své představy a potřeby tak, aby jí vyhovoval a sloužil k uskutečňování a naplňování výchovně vzdělávacích cílů v PT.

Podkladem pro vytvoření třídního výchovně vzdělávacího programu pro PT je rozpracování jednotlivých výchovně vzdělávacích okruhů, které se vzájemně prolínají v průběhu celého dne.

Výchovně vzdělávací okruhy

Výchovně vzdělávací okruhy	časová dotace
Jazyková výchova	3
Matematické představy	3
Rozumová výchova	2
Hudební výchova	2
Výtvarná výchova	2
Pracovní výchova	2
Tělesná výchova a vycházky	6
CELKEM	20

Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků

Je jedním z prvořadých úkolů v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu PT. Děti se seznamují s komunikací, sociálními vztahy, učí se plnit úkol zadaný učitelem, samostatně se oblékat, stolovat, užívat příbor, udržovat pořádek ve svých věcech, projevovat kladné postoje k přírodě a okolí.

Jazyková výchova

Jejím cílem je systematické rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikativních dovedností, plynulého vyjadřování, paměti, myšlení, využití říkadel, básniček, jednoduchých pohádek. Vedeme děti k tvoření jednoduchých odpovědí s důrazem na správnou výslovnost a tempo řeči.

Rozvíjíme analyticko – syntetickou činnost. Děti porovnávají samohlásky, hlásky, učí se je pojmenovat. Učí se dialogu mezi učitelem a žákem.

Matematické představy

Jejich základem je seznámení s číselnou řadou 1–5. Cílem je poskytovat žákům takové vědomosti, které jim umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou v praktickém životě setkávat. Úkolem je rozvoj prostorové představivosti, orientace v prostoru, vytváření prvotních představ o čísle.

Obsah učiva:

- Třídění předmětů
- Orientace v prostoru
- Přirozená čísla 1–5
- Poznávání geometrických tvarů
- Vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků
- Používání čísla k vyjádření počtu a pořadí
- Třídění podle vlastností, barvy, geometrických tvarů
- Rozlišování velikostí – pojmy – malý x velký
- Uspořádání – pojmy – před, za, hned před, hned za, první, poslední, blízko, daleko, uprostřed, prostorová směrová orientace
- Tvoření dvojic, porovnávání – méně, více, stejně

Již to, že matematické představy jsou jednou z oblastí rozumové výchovy, značí, že učivo zpočátku prolíná i s jazykovou výchovou. Pojmenování věcí, rozlišování předmětů, prostorová orientace se vzájemně prolínají.

Rozumová výchova

Cílem rozumové výchovy, kdy se soustředíme na rozvoj poznání, je seznámit děti se základními poznatky o životě ve společnosti a v přírodě a v jejich nejbližším okolí. Obsah učiva v sobě zahrnuje:

- Znat jméno, příjmení a adresu
- Seznámit se s rodinou, bytem, zařízením bytu
- Orientovat se v okolí
- Péči o zdraví

-

- Přírodu kolem nás, jednotlivá roční období
- Seznámení se s prací dospělých – Vytváření časových představ
- Hudební výchova

Cílem hudební výchovy je povzbuzovat muzikálnost dětí, pohybovou kulturu, jednoduchou rytmizaci, tanec a nácvik písní. Hudební výchovu v PT nechápeme jako vyučovací předmět, neboť se prolíná celým dnem. Hudba nás obklopuje, je kolem nás všude. Hudební výchova působí relaxačně, pomáhá odreagovat se, překonává únavu, koncentruje pozornost.

Výtvarná výchova

Ve výtvarné výchově je cílem vytvořit základní dovednosti při práci s tužkou, rozvoj jemné motoriky, hrubé motoriky ruky, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a představitivosti. Základem je poznání barev, hry s barvou, seznámení s plochou, dekorativní práce, modelování, pěstování citu pro úpravu a čistotu práce. Rozvoj jemné motoriky při kreslení čar, vlnovek, kroužků, napodobování tvarů, je základem pro správné osvojení si psaní.

Tělesná výchova a vycházky

Smyslem tělesné výchovy předškolních dětí je umožnit jim prožívat radost z pohybu. Jejím cílem je rozvíjet základní pohybové dovednosti dětí a zvyšovat jejich tělesnou zdatnost.

Důraz klademe na:

- Správné držení těla
- Orientaci v prostoru
- Dechová, uvolňovací cvičení
- Běh, poskoky, hry s míčem
- Funkci relaxační a kompenzační

Pracovní výchova

Cílem pracovní výchovy je rozvoj jemné motoriky, získání základů manuálních činností a pracovních návyků. Děti se dále seznamují s jednoduchými nástroji a s technikou práce.

Obsah učiva:

- Vytváření hygienických návyků
- Stolování
- Hry se stavebnicemi
- Práce s papírem
- Dodržování stanoveného postupu
- Udržování čistoty a pořádku
- Rozvoj vůle, vztahů k práci
- Rozvoj zručnosti

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii, vyjádřenou v podobě výstupů. V kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Klíčové kompetence tvoří základ vzdělávání na všech úrovních, začíná již v předškolním věku dítěte, kdy se vytváří základy z hlediska přípravy dítěte pro další systematické vzdělávání. Jedním z cílů vzdělávání je vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něj dosažitelná.

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně/ na základě nápodoby či opakování/, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

-

- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svojí aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady

- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, aktivní a iniciativní je výhodou

- Ovládá dovednosti, předcházející čtení a psaní

- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a obhájit jej

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese následky

- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost

- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže také měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené k aktuálnímu dění
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Obsah vzdělávání v ŠVP pro přípravné třídy je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, která byla stanovena jako témata rámcová.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU

Hlavní téma: „Poznáváme svět a svět poznává nás“

Integrované bloky:

1. **Já, moje rodina, kamarádi, spolužáci** (oblast mezilidských vztahů)
2. **Já a moje zdraví** (oblast biologická a psychologická)
3. **Já a příroda** (oblast environmentální)
4. **Já a svět kolem nás** (oblast sociálně kulturní)

1. Já, moje rodina, kamarádi, spolužáci

Cílem prvního bloku je pomoci dětem s adaptací na nové prostředí i kolektiv a rozvíjet vzájemnou komunikaci.

Dalším tématem tohoto bloku jsou lidé – členové rodiny a rodinný život, občanský život a práce.

Témata:

- ***At' se nám tu líbí***
- ***Moje rodina***
- ***Ten dělá to a ten zas tohle***

Očekávané výstupy

- Dítě se adaptuje na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho proměn
- Spoluvytváří prostředí pohody a pravidla soužití ve třídě.
- Uplatňuje správné návyky v základních formách společenského chování. - Poznává různá povolání dospělých, pracovní činnosti a role.
- Posiluje kladné vztahy v rodině (členové rodiny, život v rodině).
- Zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi, vnímá jejich vlastnosti.

Kompetence, které jsou v tomto bloku nejvíce rozvíjeny:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže také měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění

2. Já a moje zdraví

Základem prvního tématu jsou činnosti přibližující dítěti časové pojmy a vztahy. Druhým a třetím tématem bloku je osvojení si poznatků o lidském těle, vytváření zdravých životních návyků a získání dovedností důležitých k podpoře zdraví.

Témata

- **Co dělám celý den, měsíc, rok**
- **Moje tělo**
- **Každý jsme jiný**

Očekávané výstupy:

- Chápe pojem den, měsíc, rok.
- Dítě si uvědomuje vlastní tělo, osvojuje si poznatky o stavbě těla a jeho zdraví.
- Seznamuje se s různými způsoby dorozumívání.
- Vnímá sebe i ostatní jako odlišné osobnosti.

Kompetence, které jsou v tomto bloku nejvíce rozvíjeny:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky, odhaduje rizika svých nápadů

3. Já a příroda

Tento blok je zaměřen na téma doprava, a hlavně bezpečné chování v dopravních situacích a bližší seznámení s knihou jako zdrojem zábavy a informací. Úkolem třetího tématu je probouzet v dětech potřebu poznávat krásy přírody a změny v ní, vnímat přírodu všemi smysly, osvojovat si poznatky, co je pro přírodu žádoucí a co ne.

Čtvrté téma dětem přibližuje věci – z čeho jsou vyrobeny, jaké jsou jejich vlastnosti, které mohou být nebezpečné, co se s nimi stane, až doslouží.

Témata

- **Svět knih**
- **Dopravní školička**
- **Barvy a chutě ročních období**
- **I věci mají své vlastnosti**

Očekávané výstupy

- Blíže se seznamuje s knihou jako zdrojem zábavy i poznání.
- Učí se bezpečnému chování na chodníku i na silnici, poznává dopravní značky. - Seznámí se s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období.
- Zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi, vnímá jejich vlastnosti.
- Dokáže na odpovídající úrovni zajistit péči o svou osobu i své okolí. - Spoluvytváří zdravé a bezpečné prostředí
- Vytváří si pozitivní vztah k přírodě
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o své okolí v oblasti třídění odpadu
- Poznává živou i neživou přírodu a jejich základní charakteristiky.

Kompetence, které jsou v tomto bloku nejvíce rozvíjeny:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- problémy

- řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- uvědomuje si, že svým chováním a jednáním se podílí na vzhledu prostředí
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

4. Já a svět kolem nás

Poslední integrovaný blok je zaměřen na svět kolem nás ve smyslu přírodním i společenském. Poznávání našeho města, České republiky, cizích zemí. Seznámení se zvířaty chovanými doma, v ZOO i volně žijícími. Poznávání, co je tu krásného i co může člověka ohrožovat a jak se o své okolí starat.

Témata

- **Zvířata doma i v ZOO**
- **Svět kolem nás**
- **Chceme žít v pěkném prostředí**
- **Zdravé životní návyky**

Očekávané výstupy

- Dítě si vytváří povědomí o existenci jiných kultur a národností.
- Seznamuje se s místem a prostředím, ve kterém žije.
- významná místa, instituce, dění ve městě.
- Vnímá vliv člověka na životní prostředí, péči o okolí i ochranu přírody.
- Osvojuje si zdravé životní návyky, chápe, co může být nebezpečné.
- látky ohrožující zdraví, kontakt se zvířaty, přírodní jevy, nebezpečné předměty a přístroje.
- Poznává rozmanitost přírody i světa.
- Poznává různé živočichy a prostředí, ve kterém žijí.

Kompetence, které jsou v tomto bloku nejvíce rozvíjeny:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopují
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

-
- vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.

EVALUAČNÍ SYSTÉM A HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Evaluace a autoevaluace v PT je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Na závěr každého dne provádíme slovní hodnocení, kde děti hodnotí svou práci i práci ostatních dětí, učitelky, asistentky. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Učitelka i asistentka pedagoga průběžně sledují a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. Na základě výsledků se rozhodují o změnách. Písemné hodnocení provádí učitelka průběžně do osobních archů dětí. Zde zaznamenává každý pokrok, novou dovednost, ale také pokles aktivity, či nespokojenost dítěte. Dle těchto údajů se lze zaměřit na zdokonalování v dovednostech, ve kterých dítě zaostává, posílit jeho sebevědomí.

V pololetí dostávají děti výpis z osvědčení pro PT s krátkým slovním hodnocením. Na závěr roku vypracovává učitelka ve spolupráci s asistentkou pedagoga podrobné písemné hodnocení jednotlivých dětí. Závěrečná hodnocení v podobě osvědčení schvaluje ředitelka školy svým podpisem. Originál je předán rodičům, kopii archivuje základní škola. Dítě dostává na závěr školního roku pochvalný list.

Oblasti komplexního hodnocení práce v PT:

- Naplňování cílů ŠVP pro PT
- Kvalita podmínek vzdělávání v PT
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání v PT
- Práce pedagoga v PT (včetně sebereflexe)
- Výsledky vzdělávání v PT: průběžné sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivého dítěte
- Portfolio dítěte

Obsah dílčího hodnocení pedagoga v PT:

- Průběžné sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivého dítěte
- Pedagog hodnotí denní činnosti dětí, hodnocení provádí slovně spolu s dětmi, hodnotí sebe i děti, u dětí převažuje kladné hodnocení
- Za výsledky vzdělávání v PT zodpovídá učitelka PT

Na pedagogických radách je ředitelka školy seznámena s celkovou výchovně vzdělávací úrovní třídy, hodnotí se, zda a jakým způsobem byl naplněn výchovně vzdělávací program pro přípravnou třídu, sleduje se docházka do PT a celková připravenost dětí, opouštějících PT, na vstup do 1. ročníku ZŠ. Pedagog provádí činnosti na úrovni třídy.

- Evaluaci týdenního schématu výchovně vzdělávací práce – jsou jednotlivé výchovné složky obsahově dobře připraveny, umožňují dostatečně využívat metod prožitkového a situačního učení, přinášejí výsledky...?
- Co chybělo, k čemu je potřeba se vrátit, co z naplánovaného se nestihlo zrealizovat, kolik dětí zvládlo učivo bezproblémově, kolik s větším úsilím, kolik nezvládlo vůbec?
- Hodnocení jednotlivých dětí, výstupní kompetence, hodnocení IVP
- Hodnocení třídy – prožitkové učení, spontánnost dětí, komunikativnost, tvořivost, převažující aktivita dětí, konkrétnost, vztahy, situační učení, prolínání vzdělávacích oblastí
- Evaluaci měsíční – na základě přehledu ve třídě – razítkový systém hodnocení pro přípravnou třídu – pochvaly do notýsků – kdo se zlepšil oproti minulému měsíci, kdo stagnuje či se zhoršil...
- Autoevaluaci – pedagogický styl, cíle a postupy, tvořivost, improvizace, úspěchy, nedostatky
- Při reflexi si denně odpovídáme s asistentkou na otázky: co se děti naučily (hodnotíme děti), co se dozvěděly nového (hodnotíme výsledky) a čím (hodnotíme procesy) se nám toho podařilo dosáhnout (autoevaluace)

Techniky evaluace a hodnocení

- Náhodné, příležitostné, a naopak systematické přístupy
- Promyšlený způsob získávání informací
- Pozorování, rozhovory, diskuse
- Analýza plánů a příprav, porady s asistentkou
- Portfolio dítěte, záznamy
- Individuální plány

Výsledky

- Portfolia jednotlivých dětí
- Složky s pracemi jednotlivých dětí
- Měsíční hodnocení s přehledem razítek získaných jednotlivými dětmi
- Hodnotící zprávy učitelky, záznamové listy